

April 2024

Det skal være **attraktivt** at vælge en **professionsuddannelse** og **-karrierevej**

Notat: Danske Professionshøjskolars forslag, der kan bidrage til en ambitiøs og helhedsorienteret reform af de professions- og erhvervsrettede uddannelser

**DANSKE
PROFESSIONS-
HØJSKOLER**

Baggrund

I dag mangler Danmark uddannede fagprofessionelle. Fra pædagoger i landets dagtilbud og sygeplejersker på hospitaler til kvalificerede medarbejdere til life science-industrien og de erhverv, der direkte knytter sig til den grønne omstilling og digitalisering.¹ Samtidig har interessen for samfunds bærende professions- og erhvervsrettede uddannelser været stærkt nedadgående de seneste år.²

Den faldende interesse gælder ikke mindst de store velfærdsrettede professionsuddannelser til pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver samt flere professionsrettede sundhedsuddannelser. Fx har der siden 2014 været et fald i antallet af kvalificerede 1. prioritetsansøgere til pædagoguddannelsen på 42 pct., mens der på sygeplejerske-, fysioterapeut- og ergoterapeutuddannelsen har været et fald på omkring 40 pct. i samme periode.³ Den faldende søgning betyder, at der er ledige pladser på de fleste af landets pædagog-, sygeplejerske-, lærer- og socialrådgiveruddannelser. Fx var der ledige pladser på 22 ud af 24 uddannelsesudbud af sygeplejerskeuddannelsen ved optaget i juli 2023.⁴

Manglen på fagprofessionelle inden for en række brancher, den faldende søgning og de ledige pladser på uddannelserne kalder på forandring. Der er behov for at reformere og styrke kvaliteten af professions- og erhvervsrettede uddannelser, så den professions- og praksisrettede uddannelses- og karrierevej bliver reelt attraktiv og en ligeværdig pendant til den akademiske uddannelsesvej, der i dag i høj grad er forbundet med prestige, når det kommer til unges uddannelsesvalg. En attraktiv, praksisrettet professionsuddannelses- og karrierevej skal bane vejen for en ny samfundsfortælling om, at en uddannelse og et arbejde tæt på mennesker og maskiner er mindst lige så meget værd som arbejdet ved skriveborde og i mødelokaler.

Skal vi lykkes med at gøre den professions- og praksisrettede uddannelses- og karrierevej attraktiv, skal en reform ikke se på dele, men på det hele. Derfor er det afgørende, at vi ikke endnu engang blot lapper eller laver småjusteringer af enkeltuddannelser. Der er behov for en ambitiøs og helhedsorienteret reform, som forholder sig til de professions- og erhvervsrettede uddannelser samlet, strukturelt og dybt. Derfor er det helt centralt, at alle professions- og erhvervsrettede uddannelser bliver en del af en reform for at sikre høje ambitioner for alle uddannelser. Også selvom det indebærer, at uddannelsessystemet må igennem større strukturelle forandringer.

I dette notat præsenterer Danske Professionshøjskoler ni forslag, der kan bidrage til en reform af de professions- og erhvervsrettede uddannelser. Ingen af forslagene kan stå alene. Skal vi som samfund lykkes med de gennemgribende forandringer, der skal gøre den professions- og praksisrettede uddannelses- og karrierevej mere attraktiv, er det Danske Professionshøjskoler vurdering, at forslagene skal gennemføres samtidig over de nærmeste år. Samlet vil det kræve både høje politiske ambitioner og en indsats fra samtlige aktører med en aktie i områderne; professionshøjskoler, kommuner, regioner, virksomheder og faglige organisationer.

At gøre de professions- og erhvervsrettede uddannelser og de videre karriereveje attraktive kræver mere end en reform af de videregående uddannelser. Det kræver indsats hele vejen rundt. Herunder fx i forhold til ungdomsuddannelseslandskabet, internationale studiepladser på professionshøjskolerne inden for brancher med et stort arbejdsmarkedsbehov, løn og arbejdsvilkår i professionerne, samfundsfortællingen og snakken om middagsbordet i de enkelte hjem.

Danske Professionshøjskoler ni forslag i dette notat er dog helt afgørende elementer, der peger direkte ind i en reform af de professions- og erhvervsrettede uddannelser. Notatet er inddelt i tre overordnede forandringsgreb med hver deres konkrete forslag:

- 1. Professions- og erhvervsrettede uddannelser skal have et højt fagligt niveau, være virkelighedsnære og målrettes flere forskellige studerende.**
- 2. Der skal være bedre karriere- og videreudviklingsveje som fagprofessionel.**
- 3. Der skal være flere veje til at blive fagprofessionel – også senere i livet.**

Danske Professionshøjskolars forslag

Overblik over Danske Professionshøjskolars forslag, der kan bidrage til en ambitiøs og helhedsorienteret reform af de professions- og erhvervsrettede uddannelser.

1. Professions- og erhvervsrettede uddannelser skal have et højt fagligt niveau, være virkelighedsnære og målrettes flere forskellige studerende

- 1) Flere undervisningstimer, mere feedback og vejledning
- 2) Differentieringsmuligheder til en mangfoldig studentergruppe
- 3) Undervisere tæt på virkeligheden
- 4) En styrket praktik med uddannede praktikvejledere og tættere samarbejde mellem uddannelse og praksis
- 5) Introduktionsforløb til nyuddannede i første job

2. Der skal være bedre karriere- og videreudviklingsveje som fagprofessionel

- 6) Nye praksisnære professionskandidater på professionshøjskolerne
- 7) Ny ret til at kompetenceudvikle sig igennem hele arbejdslivet

3. Der skal være flere veje til at blive fagprofessionel – også senere i livet

- 8) Flere skal kunne uddanne sig på deltid
- 9) Bedre muligheder for karrieresporskifte i hele arbejdslivet

1. Professions- og erhvervsrettede uddannelser skal have et højt fagligt niveau, være virkelighedsnære og målrettes flere forskellige studerende

I dag er der kvalitetsudfordringer både i undervisningen og praktikken på flere professions- og erhvervsrettede uddannelser, ligesom særligt de store professionsuddannelser har udfordringer med at imødekomme de mange studerendes forskellige behov. Derudover oplever nogle studerende et ansvarschok, når de starter i deres første job. Det skal ændres. Studerende på de professions- og erhvervsrettede uddannelser skal møde et højt fagligt niveau i deres undervisning, ligesom deres uddannelser skal være virkelighedsnære. Og så skal uddannelserne være attraktive for mange forskellige studerende med forskellige studieforudsætninger. Det kræver bl.a. flere undervisningstimer og mere feedback, en styrket praktik med uddannede vejledere samt at uddannelserne fremadrettet kan tilpasses flere forskellige studerende.

Næsten 70.000 studerer i dag på en professions- og erhvervsrettet uddannelse på en af landets seks professionshøjskoler. Alene på uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver læser over 40.000 studerende.⁵ De professions- og erhvervsrettede uddannelser er kendetegnet ved at være såkaldte vekseluddannelser, hvor dele af uddannelsestiden foregår på uddannelsesstedet, mens en hel essentiel del af studietiden foregår i praktik på fx folkeskoler, daginstitutioner, botilbud, den kommunale sygepleje eller i private virksomheder. De studerende bruger mellem 10 og 50 pct. af deres studietid i praktik.⁶

Når de studerende træder ud ad døren som nyuddannet fra professionshøjskolerne, oplever en del i dag, at de ikke er tilstrækkeligt klædt på til at træde ind i deres fag. 15 pct. af de nyuddannede dimittender fra professionshøjskolerne mener ikke, at deres uddannelse har rustet dem til deres job.⁷ Bl.a. beskriver studerende på uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver, at de ikke oplever en tæt nok kobling mellem undervisningen på professionshøjskolerne og den praksis, de møder, når de er i praktik.⁸

På særligt de store professionsuddannelser med flere tusinde studerende, er de studerende naturligvis meget forskellige. På fx pædagoguddannelsen er der mere end 15.500 studerende, hvoraf 19 pct. kommer med gymnasiale karaktergennemsnit under 4, mens kun 4 pct. kommer med gymnasiale karaktergennemsnit på 9 eller højere.⁹ Dertil angiver mere end hver femte studerende på professionshøjskolerne, at de har en funktionsnedsættelse, fx en psykisk funktionsnedsættelse, ordblindhed eller syns- og hørehandicap.¹⁰

Samtidig har frafaldet på professionshøjskolernes uddannelser over de seneste år været stigende. På fx sygeplejerskeuddannelsen falder 18 pct. af de studerende fra allerede i løbet af det første studieår. Derudover er det de studerende, der kommer med de højeste og laveste karaktergennemsnit fra gymnasiet, der oftest falder fra.¹¹ Blandt årsagerne til frafaldet på professionshøjskolerne angiver 43 pct. uddannelsens faglige niveau, og 40 pct. begrundet frafaldet med kvaliteten af undervisningen.¹² Når både de studerende med de højeste og laveste gymnasiale karakterer afbryder professionsuddannelserne, og de frafaldne peger på det faglige niveau og kvaliteten af undervisningen blandt hovedårsagerne til frafald, tyder det på, at det nuværende faglige niveau ikke imødekommer de mange forskellige studerendes behov.

Ovenstående udfordringer kalder på grundlæggende forandringer på professionsuddannelserne. De studerende skal møde et højt fagligt niveau i deres undervisning, ligesom deres uddannelse skal være helt tæt på den virkelighed i vuggestuen, i ældreplejen eller i den lokale virksomhed, de er ved at uddanne sig til. Uddannelserne skal også være attraktive for mange forskellige studerende med meget forskellige studieforudsætninger, og så skal de nyuddannede sikres en god overgang fra studiet til deres første job.

Danske Professionshøjskoler foreslår konkret:

- 1 Flere undervisningstimer, mere feedback og vejledning**

Der er behov for flere undervisningstimer, mere feedback og vejledning, så de studerende kan blive endnu dygtigere end i dag - og klædt bedre på til at træde ud i deres første job. Det er særligt afgørende med mere øvelsesbaseret undervisning på mindre hold, hvor de studerende får mulighed for at øve professionsfaglige kompetencer og reflektere over praksis. Det kan fx være den sygeplejerskestuderende, der træner mødet med en borger med demens i et undervisningsrum, der er indrettet som en ældrebolig. Det kan være en socialrådgiverstuderende, der træner faciliteringen af en netværkssamtale om et udsat barn i samarbejde med psykologer, lærere og skoleledere. Eller det kan være datamatiker- og produktionsteknologstuderende, der udvikler på en virksomheds produktionslinje.

Der skal både afsættes midler til flere timer, mere undervisning på mindre hold, mere feedback og vejledning samt en anlægspulje til investeringer i nye simulationsmiljøer.
- 2 Differentieringsmuligheder til en mangfoldig studentergruppe**

Professions- og erhvervsrettede uddannelser skal være attraktive for de mange – ikke de få. Uddannelserne til pædagog og sygeplejerske er fx landets største videregående uddannelser med hhv. ca. 15.500 og knap 12.000 studerende.¹³ Det kræver differentieringsmuligheder i uddannelser og undervisning, så vi i højere grad end i dag kan møde de mange studerendes forskellige forudsætninger, læringstilgange og ambitioner. Uddannelserne og undervisningen skal med andre ord gå fra en 'one size fits all'-model til at være mere differentierede. Det skal sikre, at uddannelserne er attraktive for mange forskellige studerende. Det stiller krav om, at der er mulighed for at indrette uddannelserne og undervisningen på nye måder.
- 3 Undervisere tæt på virkeligheden**

Dygtige undervisere med stærk forståelse for arbejdsvirkeligheden er helt afgørende for at kunne tilbyde de studerende uddannelser af høj kvalitet. Derfor er der behov for at kompetenceudvikle undviserne på de professions- og erhvervsrettede uddannelser. Både ift. et større kendskab til den arbejdsvirkelighed, deres studerende vil møde efter endt uddannelse og ift. en mere øvebaseret didaktik og pædagogik.

Konkret skal der afsættes midler til kontinuerlig kompetenceudvikling af undviserne, og til at undviserne kan besøge de arbejdspladser, de uddanner studerende til. Derudover skal stillingsstrukturen på professionshøjskolerne ændres, så undvisere kan være ansat i kombinationsstillinger, hvor de fx både undviser på socialrådgiveruddannelsen, samtidig med at de arbejder i den kommunale socialforvaltning. Det vil både styrke undvisernes praksiskompetencer og bidrage til, at den nyeste teoretiske viden bringes ud på arbejdspladserne.
- 4 En styrket praktik med uddannede praktikvejledere og tættere samarbejde mellem uddannelse og praksis**

Praktikken udgør en essentiel del af de professions- og erhvervsrettede uddannelser. Derfor skal den i højere grad end i dag være tæt koblet med undvisningen. Det skal styrke praktikken som et studie- og læringsrum, hvor de studerende skal opleve, at der er en tydelig sammenhæng mellem deres uddannelse og arbejdsvirkeligheden i både praktikken samt i jobbet efter endt studie.

Det kræver for det første, at kravet om uddannede praktikvejledere udbredes til at gælde alle professions- og erhvervsrettede uddannelser, så de studerende møder en uddannet praktikvejleder, der er klædt på til opgaven med at uddanne studerende. Undersøgelser viser nemlig, at praktikvejlederen spiller en vigtig rolle i de studerendes læring og trivsel.¹⁴ Derudover kræver det et tættere praktiksamarbejde mellem uddannelse og praksis, eksempelvis som på den nye læreruddannelse, hvor de studerende i løbet af uddannelsens første to år er i praktik i såkaldte udstrakte forløb - fx én praktikdag om ugen.¹⁵ Erfaringerne herfra skal udbredes til de øvrige professions- og erhvervsrettede uddannelser, og det stiller krav om et tæt samarbejde mellem professionshøjskolerne og praktikstederne, som er centrale meduddannere.

5 Introduktionsforløb til nyuddannede i første job

Det er afgørende, at nyuddannede fagprofessionelle fx sygeplejersker, pædagoger, bygningskonstruktører og finansøkonomer lander godt i overgangen fra studie til arbejdsliv. Derfor skal offentlige og private arbejdsgivere sikre introduktionsforløb til nyuddannede i deres første job; bl.a. for at modvirke ansvarschok. Det kan fx være introstillinger, mentorordninger, øget supervision eller introduktionsforløb. Det kender man fx fra lægefaget og for nyuddannede sygeplejersker ansat i regionerne.¹⁶ Derudover er det også en del af den brede politiske aftale om den nye læreruddannelse fra 2022.¹⁷

2. Der skal være bedre karriere- og videreudviklingsveje som fagprofessionel

Attraktive karriere- og videreudviklingsveje har stor betydning, når unge skal vælge uddannelse. Flere unge peger på, at videreuddannelsesmulighederne fra fx flere velfærdsrettede professionsuddannelser ikke er gode nok i dag. Det er der behov for at ændre, så unge fremover oplever åbne uddannelsesdøre.

Dimittender fra de professions- og erhvervsrettede uddannelser skal derfor have ret til at kompetenceudvikle sig inden for deres profession, og der skal etableres praksisnære professionskandidater på professionshøjskolerne. Det skal fremme livslang læring og gøre det mere attraktivt for flere at vælge - og blive på - en professionsrettet karrierevej. Samtidig skal det bidrage til at udvikle velfærden og praksis.

Attraktive karriere- og videreuddannelsesmuligheder er helt afgørende, når unge skal vælge uddannelse. De unge peger på, at videreuddannelsesmulighederne fra fx flere velfærdsrettede professionsuddannelser ikke er gode nok i dag. Netop forestillingerne om utilstrækkelige karriere- og videreuddannelsesmuligheder er medvirkende til, at nogle unge fravælger uddannelserne til fx pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver.¹⁸

En del af dimittenderne fra professions- og erhvervsrettede uddannelser gør brug af de videreuddannelsesmuligheder, der allerede eksisterer i dag. Det kan enten være i form af kurser og moduler eller samlede diplom-, akademi-, kandidat- og masteruddannelser. Fx fuldfører 12 pct. af lærere en ny uddannelse i løbet af de første ti år efter, at de er dimitteret fra læreruddannelsen. Hovedparten af dem fuldfører en kandidatuddannelse. Der findes dog i dag ingen kandidatuddannelser, som er direkte rettet mod beskæftigelse som lærer i grundskolen.¹⁹

Der er stor forskel på, hvor dimittenderne er beskæftiget efter endt videreuddannelse alt afhængigt af hvilken videreuddannelse, de har taget. Fx er 57 pct. af de lærere, der har taget en kandidatuddannelse i faglig forlængelse af læreruddannelsen, beskæftiget i en branche, som er relevant for professionen. For dem, der har taget en anden kandidatuddannelse, er det kun 32 pct., som er beskæftiget i en branche, der er relevant for professionen.²⁰

Gode specialiserings- og videreuddannelsesmuligheder udgør desuden et stort potentiale til at motivere flere fagprofessionelle til at blive i professionen og i arbejdet tæt på borgeren. En del af de unge, der vælger en velfærdsrettet professionsuddannelse, forlader nemlig deres profession allerede i løbet af de første år efter, at de er trådt ud på arbejdsmarkedet. Fx arbejder kun 73 pct. som lærer i grundskolen fem år efter endt læreruddannelse.²¹

De fagprofessionelle skal have mulighed for livslang læring – også i praksis. Og unge skal opleve åbne uddannelsesdøre uanset hvilken uddannelse, de søger ind på. Det gør de ikke i dag. Derfor skal der være en ny ret til at kompetenceudvikle sig inden for professionen, og der skal etableres nye, praksisnære professionskandidater på professionshøjskolerne. Efteruddannelse på alle niveauer skal ske helt tæt professionen og bygge videre på de professions- og erhvervsrettede grunduddannelser, så flere vælger at dygtiggøre sig samt blive i og udvikle professionerne.

Danske Professionshøjskoler foreslår konkret:

6 Nye praksisnære professionskandidater på professionshøjskolerne

Der skal være bedre mulighed for at videreudanne sig ind i sin profession som fx pædagog, lærer og socialrådgiver på en måde, der både er tæt på ens arbejdsvirkelighed, men samtidig på et højere uddannelsesniveau end man kan i dag. Derfor skal der etableres nye praksisnære professionskandidater, der udbydes på professionshøjskolerne og er tilrettelagt som vekseluddannelse ligesom de professions- og erhvervsrettede uddannelser, hvor dele af uddannelsen foregår på uddannelsesstedet, mens en afgørende del foregår i praktik.

Den nye praksisnære professionskandidat skal være en hjørnesten i at skabe mere attraktive karriere- og udviklingsmuligheder for fagprofessionelle. Og det skal være

med til at tiltrække nogle af dem, der i dag fravælger en professionsrettet karrierevej grundet lukkede uddannelsesdøre.

En praksisnær professionskandidat skal også sikre, at både professionsfag og velfærden udvikles. På tværs af vores velfærdssamfund er der på én og samme tid høje forventninger og en øget kompleksitet i opgaveløsningen. Det kalder på bedre muligheder for at uddanne såkaldte faglige fyrtårne, der kan varetage specialiserede opgaver og bidrage til at løse nogle af de store samfundsudfordringer, vi står overfor, og som vi gennem længere tid ikke er lykkedes med at løse; fx inklusion, tidlig indsats mv.

7 Ny ret til at kompetenceudvikle sig igennem hele arbejdslivet

Ligesom studerende fra de nye, kortere kandidatuddannelser på universiteterne, skal man med en professions- og erhvervsrettet uddannelse i rygsækken også have ret til at vende tilbage til en uddannelse for at kompetenceudvikle og specialisere sig – uden at uddanne sig væk fra sin profession som fx pædagog, lærer eller bioanalytiker. Kompetenceudviklingsretten skal understøtte, at det bliver tydeligere for de unge, som står over for et uddannelsesvalg, at en professions- og erhvervsrettet uddannelse også åbner op for spændende videreuddannelses- og karriereveje – stadig tæt på praksis og det konkrete arbejde med at gøre en positiv forskel for fx den ældre kronisk syge patient eller de små børn i børnehaven. I samme ombæring vil det være relevant at foretage et eftersyn af det nuværende diplomuddannelsessystem og de studerendes forsørgelsesgrundlag i forbindelse med kompetenceudvikling.

3. Der skal være flere veje til at blive fagprofessionel - også senere i livet

I dag er der for mange barrierer, hvis man efter mange års ufaglært arbejde i fx pædagogfaget ønsker at tage en uddannelse til pædagog, eller hvis man på et tidspunkt senere i livet ønsker helt at skifte karrierespor til fx lærer, sygeplejerske eller datamatiker. Derfor er der behov for at skabe flere veje til at blive fagprofessionel – også senere i livet. Det stiller krav om, at flere skal kunne uddanne sig på deltid, og at flere skal have mulighed for at lave karrieresporskifte.

I daginstitutioner, på døgninstitutioner og på skoler over hele landet er der mange dygtige medarbejdere, der ikke har en uddannelse inden for det fag, de arbejder med. Fx var kun 46 pct. af medarbejderne i landets daginstitutioner uddannede pædagoger i 2022²², og hele 19 pct. af underviserne i folkeskolen havde ikke en læreruddannelse.²³ Mange af disse ufaglærte med førstehåndskendskab til bl.a. pædagog- eller lærerfaget er sammen med dem, der i løbet af arbejdslivet ønsker at skifte karrierespor, potentielle studerende på professions- og erhvervsrettede uddannelser med sigte på fag med mangel på arbejdskraft.

Flere ældre uddannelsessøgende viser allerede i dag interesse for professions- og erhvervsrettede uddannelser. I studieåret 2022/23 blev der optaget 427 studerende på meritlæreruddannelsen og 827 på meritpædagoguddannelsen²⁴, ligesom der i 2023 blev optaget godt 2.000 studerende over 30 år på uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver.²⁵

Trods større interesse, opleves der imidlertid barrierer ift. økonomi og manglende fleksibilitet, hvis man senere i livet ønsker at tage en uddannelse til fx pædagog eller lærer efter at have arbejdet ufaglært i faget, eller hvis man ønsker at skifte spor fra en helt anden karriere.

Det skal derfor være nemmere at uddanne sig eller skifte spor til fag med stor mangel på arbejdskraft som fx sygeplejerske, pædagog eller bygningskonstruktør, og der skal være flere veje til at blive fagprofessionel - også når man har arbejdet 15 år, har børn og boliglån. Det stiller krav om mere fleksible måder at uddanne sig på.

Danske Professionshøjskoler foreslår konkret:

8 Flere skal kunne uddanne sig på deltid

I dag er det muligt at uddanne sig bl.a. til lærer, pædagog og socialrådgiver på hhv. en almindelig fuldtidsuddannelse (ordinær grunduddannelse) og gennem deltidsuddannelser (åben uddannelse). En deltidsuddannelse har det samme indhold og antal ECTS som almindelige fuldtidsuddannelser, men strækkes over flere år.

Udfordringen er, at deltidsuddannelser udbydes under det, man kalder 'Åben uddannelse', som ofte indebærer deltagerbetaling. Det kan være en barriere ift. at tiltrække visse målgrupper – fx i en livssituation med børn og boliglån.

I dag kan man altså ikke inden for lovgivningen tage en uddannelse på deltid som en ordinær, gratis uddannelse og med SU som forsørgelsesgrundlag. Derfor skal det fremadrettet være muligt at udbyde ordinære grunduddannelser som deltidsuddannelser. Uddannelsen skal være finansieret uden deltagerbetaling, og der skal være mulighed for deltidsforsørgelse (fx SU), som kan supplere indkomsten fra et deltidsjob.

9 Bedre muligheder for karrieresporskifte i hele arbejdslivet

Med forsøgs-merituddannelsen 'sporskifte'-pædagoguddannelsen er det i dag muligt at skifte spor fra en akademisk karriere til pædagogfaget, hvis man er fyldt 25 år og har en akademisk bacheloruddannelse. Sporskifte-pædagoguddannelsen skal gøres permanent, og erfaringerne fra denne forsøgsuddannelse skal udbredes til andre professionsfag.

Noter

- 1 Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings jobindsats.dk: [Virksomhedernes forgæves rekrutteringsrate](#).
- 2 Ansøgninger til professionshøjskolernes erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, 2014-2023. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.
- 3 Kvalificerede 1. prioritetsansøgere, 2014-2023. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.
- 4 Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelse af [hovedtal fra Den Koordinerede Tilmelding 2023](#).
- 5 Bestanden i 2023. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.
- 6 Professionshøjskoler og erhvervsakademiernes studieordninger for de enkelte uddannelser.
- 7 Danske Professionshøjskoler på baggrund af Danmarks Studieundersøgelse, 2023.
- 8 Danmarks Evalueringsinstitut (2023): [Oplevelsen af praktik på uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver](#).
- 9 Bestanden i 2023. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.
- 10 Danmarks Evalueringsinstitut (2023): [Førsteårsstuderendes oplevelse af specialpædagogisk støtte](#).
- 11 Frafald efter 1 år på professionshøjskolernes uddannelser blandt optagne fra 2013 til 2022, frafald efter 1 år på sygeplejerskeuddannelsen blandt optagne i 2022 samt frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen fordelt på gymnasiale karaktergennemsnit for årgangene optaget fra 2018 til 2022. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.
- 12 Uddannelses- og Forskningsministeriet (2018): [Frafald og studieskift](#).
- 13 Bestanden i 2023. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.
- 14 Danmarks Evalueringsinstitut (2023): [Oplevelsen af praktik på uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver](#).
- 15 Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen.
- 16 Danske Regioner (2022): [Danske Regioner og Dansk Sygeplejeråd har aftalt fælles principper for introduktionsforløb for nyuddannede sygeplejersker](#)
- 17 Aftale om en reform af læreruddannelsen mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet (2022): [En ambitiøs læreruddannelse tæt på folkeskolen og til gavn for folkeskolen](#).
- 18 Danske Professionshøjskoler (2022): [Unges tanker om studievalg](#).
Danmarks Evalueringsinstitut (2023): [Valg og fravalg af uddannelserne til lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver](#).
- 19 Uddannelses- og Forskningsministeriet (2024): [Kortlægning af lærernes videreuddannelsesmuligheder](#).
- 20 Ibid.
- 21 Kraka (2022): [Det er blevet sværere at rekruttere og fastholde skolelærere i folkeskolen](#).
- 22 BUPL på baggrund af Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (2023): [Pædagogandelen er i frit fald: Det er et svigt, fastslår ekspert](#).
- 23 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd i samarbejde med Danmarks Lærerforening (2023): [Næsten hver femte lærer i folkeskolen har ikke en læreruddannelse](#).
- 24 Danske Professionshøjskoler (2023): [Fakta om meritlæreruddannelsen](#).
Danske Professionshøjskoler (2023): [Fakta om meritpædagoguddannelsen](#).
- 25 Optagne (inkl. efteroptag) i 2023. Danske Professionshøjskoler på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.